

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: DECEMBER – 2024
SECOND SEMESTER

Subject: Social Movement in Contemporary India (IC-202)

Date: 26/12/2024

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

Instructions: 1) Attempt any **Five** questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** What is social movement? Elucidate Features of Social Movement. (20)
Q. 2) Explain types of social movements and it's foundations. (20)
Q. 3) Elucidate causes of social movement. (20)
Q. 4) Define deprivation Discuss relative deprivation theory. (20)
Q. 5) What is structural strain? Describe structural strai theory. (20)
Q. 6) Critically evaluate Peasants movement with current examples. (20)
Q. 7) Write an essay on Narmada Bachwa Movement. (20)
Q. 8) Discuss anti corruption movement. (20)
Q. 9) Write in detail on LGBTQIQ++ movement. (20)
Q.10) Write Short notes. (Any Two) (20)
a) Consciousness – meaning and importance
b) Chipko movement
c) Definition and role of middle class in social movements
d) Water conservation movement

मराठी रूपांतर

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १)** सामाजिक चळवळ म्हणजे काय? सामाजिक चळवळीची वैशिष्ट्ये विशद करा. (२०)
प्र. २) सामाजिक चळवळीचे प्रकार आणि आधार स्पष्ट करा. (२०)
प्र. ३) सामाजिक चळवळीची कारणे विशद करा. (२०)
प्र. ४) वंचिततेची व्याख्या करा. सापेक्ष वंचिततेचा सिद्धांत-चर्चा करा. (२०)
प्र. ५) संरचनात्मक तणाव म्हणजे काय? संरचनात्मक तणाव सिद्धांताचे वर्णन करा. (२०)
प्र. ६) सध्याच्या उदाहरणांसह शेतकरी चळवळीचे सटिक मूल्यमापन करा. (२०)
प्र. ७) नर्मदा बचाव आंदोलनावर निबंध लिहा. (२०)
प्र. ८) भ्रष्टाचार विरोधी चळवळ-वर्णन करा. (२०)
प्र. ९) LGBTQIQ++ चळवळीवर सविस्तर लिहा. (२०)
प्र. १०) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (२०)
अ) जागरूकता- अर्थ आणि महत्त्व
ब) चिपको आंदोलन
क) मध्यम वर्गाचा अर्थ आणि सामाजिक चळवळीतील महत्त्व
ड) जलसंधारणाची चळवळ